

Seat No.	
-----------------	--

M.Phil / Ph.D. Entrance Examination, September - 2022

HOME SCIENCE

Sub. Code : 58828

Day and Date : Thursday, 22 - 09 - 2022

Total Marks : 100

Time : 01.00 p.m. to 03.00 p.m.

Instructions :

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Each question carries 2 marks.
- 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
- 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
- 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
- 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
- 7) Only non-programmable calculators are allowed.

- 1) The process of selecting units from a population to estimate characteristics of the population is called _____.

- A) Inference B) Analysis
C) Research D) Sampling

लोकसंख्येच्या वैशिष्ट्यांचा अंदाज लवण्यासाठी असणाऱ्या लोकसंख्येच्या युनिटची निवड करण्याच्या प्रक्रियेला म्हणतात.

- अ) अनुमान ब) विश्लेषण
क) संशोधन ड) नमूना निवड

- 2) What is the name of conceptual framework in which the research is carried out?

- A) Research hypothesis
B) Research design
C) Synopsis of research
D) Research Paradigm

ज्या वैचारिक चौकटीत संशोधन केले जाते त्याचे नाव काय?

- अ) संशोधन गृहितक ब) संशोधन डिज़ाइन
क) संशोधन सारांश ड) संशोधन नमूना

P.T.O.

3) In order to pursue a research, which of the following is priority required?

- A) Developing a research design
- B) Formulating a research question
- C) Deciding about the data analysis
- D) Formulating a research hypothesis

संशोधनाचा अभ्यास करण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या गोष्टीची आधी आवश्यकता असते?

- अ) संशोधन डिझाइन विकसित करणे
- ब) संशोधन प्रश्न तयार करणे
- क) माहिती विश्लेषण कृती ठरविणे
- ड) संशोधन गृहितक बनविणे

4) Which of the following is not the method of research?

- A) Survey
- B) Observation
- C) Historical
- D) Philosophical

पुढीलपैकी कोणती संशोधन पद्धत नाही?

- अ) सर्वेक्षण
- ब) निरीक्षण
- क) ऐतिहासिक
- ड) तात्त्विक

5) Interpretation of data should be made by due consideration of _____.

- A) Theoretical framework
- B) Empirical evidences
- C) Hypothesis
- D) All the above

..... चा विचार करून माहितीचे स्पष्टीकरण करावे.

- अ) सिद्धांताची चौकट
- ब) प्रायोगिक पुरावे
- क) गृहितक
- ड) वरील सर्व

M/P ENT- 19

- 6) The primary objective of _____ is to provide insights into; and an understanding of the problem confronting the researcher.

A) Exploratory research B) Conclusive research
C) Casual research D) Descriptive research

संशोधकाला भेडसावत असलेल्या समस्येबद्दल अंतर्दृष्टी आणि समजून घेणे हे चे प्राथमिक उद्दीष्ट आहे.

अ) अन्वेषणात्मक संशोधन ब) निणयिक संशोधन
क) प्रासंगिक संशोधन ड) वर्णनात्मक संशोधन

- 7) A systematic arrangement of ideals, tasks in a particular order is called _____.

A) Collection B) Research design
C) Research plan D) None of the above

विशिष्ट क्रमाने संशोधन कल्पना, कार्ये यांची पद्धतशीर मांडणी यांस असे म्हणतात.

अ) संग्रह ब) संशोधन रचना
क) संशोधन योजना ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

- 8) _____ research is conducted to solve long term problems.

A) Applied B) Experimental
C) Survey D) Basic

दिर्घ कालीन प्रश्न साठी संशोधन केले जाते.

अ) उपयोजित ब) प्रायोगिक
क) सर्वेक्षण ड) मुलभूत

- 9) A primary data can be collected using _____.

A) Mailed questionnaire B) Telephonic talk
C) Direct personal interview D) Above all

..... वापरून प्राथमिक माहिती गोळा केली जाऊ शकते.

अ) मेल केलेली प्रश्नावली ब) टेलीफोनद्वारे संभाषण
क) प्रत्यक्ष वैयक्तिक मुलाखत ड) वरील सर्व

10) Qualitative research _____.

- A) Is essentially the same as quantitative research
- B) Generally employs rigorous mathematical analysis
- C) Is subjective in nature
- D) Is objective in nature

गुणात्मक संशोधन

- अ) मूलतः परिमाणात्मक संशोधनासारखेच असते
- ब) साधारणपणे कठोर गणितीय विश्लेषण वापरतात
- क) व्यक्तिनिष्ठ स्वरूपाचे असते
- ड) वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे असते

11) Which of the following is not probability sampling plan?

- A) Systematic sampling
- B) Cluster sampling
- C) Convenience sampling
- D) Stratified sampling

खालीलपैकी कोणती संभाव्यता नमुना योजना नाही?

- अ) पद्धतशीर नमुना निवड
- ब) क्लस्टर नमुना निवड
- क) सोचीस्कर नमुना निवड
- ड) स्तरीकृत नमुना निवड

12) Which of the following gives the measure of consistency of data?

- A) Mean
- B) Standard deviation
- C) Mode
- D) Median

खालीलपैकी कोणते माहितीचे सातत्या मोजते?

- अ) मध्य
- ब) प्रमाण विचलन
- क) बहुलक
- ड) मध्यमा

13) What is the major attribute of correlation Analysis?

- A) Association among variables
- B) Difference among variables
- C) Regression among variables
- D) Variations among variables

सहसंबंध विश्लेषणाचा मुख्य गुणधर्म कोणता आहे?

- अ) चलांमधील संबंध
- ब) चलांमधील फरक
- क) चलांमधील प्रतिगमन
- ड) चलांमधील भिन्नता

M/P ENT– 19

14) What is the name of the conceptual framework in which the research is carried out?

- A) Research hypothesis
- B) Synopsis of research
- C) Research paradigm
- D) Research design

ज्या संकल्पनात्मक चौकटीत संशोधन केले जाते त्याचे नांव काय आहे?

- अ) संशोधन गृहीतक
- ब) संशोधनाचा सारांश
- क) संशोधनाचा नमुना
- ड) संशोधन डिझाईन

15) Tippit table refers to as _____.

- A) Table of random digits
- B) The table used in sampling methods
- C) The table used in statistical investigations
- D) All the above

टिपिट टेबल म्हणून संदर्भित करते.

- अ) यादृच्छिक अंकाची सारणी
- ब) नमुना पद्धतीमध्ये वापरलेली सारणी
- क) सांख्यिकीय तपासणीमध्ये वापरलेली सारणी
- ड) वरील सर्व

16) The format of thesis writing is same as in ____.

- A) Writing of seminar representation
- B) Preparation of research paper/article
- C) A research dissertation
- D) Presenting a workshop/conference paper

प्रबंध लेखनाचे स्वरूप सारखेच असते.

- अ) सेमिनारचे प्रतिनिधित्व लेखन
- ब) शोधनिबंध / लेख तयार करणे
- क) संशोधन प्रबंध
- ड) कार्यशाळा / कॉन्फरन्स पेपर सादर करणे

17) Which one of the following statement is true in the context of the testing of hypotheses?

- A) It is only the alternative hypotheses that can be tested
- B) It is only the null hypotheses that can be tested
- C) Both the alternative and null hypotheses can be tested
- D) Both the alternative and null hypotheses can not be tested

गृहीतकांच्या चाचणीच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान खरे आहे?

- अ) केवळ पर्यायी गृहीतकेच तपासली जाऊ शकतात
- ब) शून्य गृहीतकेच तपासली जाऊ शकतात
- क) पर्यायी व शून्य गृहीतके दोन्ही तपासल्या जाऊ शकतात
- ड) पर्यायी व शून्य गृहीतके दोन्ही तपासल्या जाऊ शकत नाहीत

18) Which of the following options are the main tasks of research in modern society?

- A) To learn new things
- B) To keep pace with the advancement in knowledge
- C) To systematically examine and critically analyse the investigations/ courses with the objective
- D) All the above

आधुनिक समाजात खालीलपैकी कोणते पर्याय संशोधनाचे मुख्य कार्य आहेत?

- अ) नविन गोष्टी शिकण्यासाठी
- ब) ज्ञानाच्या प्रगतीशी बरोबरी साधणे
- क) उद्दीष्टांसह तपासांचे / स्रोतांचे पद्धतशीरपणे परिक्षण व गंभीरपणे विश्लेषण करणे
- ड) वरील सर्व

19) Which one of the following is called non - probability sampling?

- A) quota sampling
- B) cluster sampling
- C) systematic sampling
- D) stratified random sampling

संभाव्यता नसलेला नमुना खालीलपैकी कशाला म्हणतात?

- अ) ठराविक हिस्सा नमुना निवड
- ब) क्लस्टर नमुना निवड
- क) पद्धतशीर नमुना निवड
- ड) स्तरांकृत यादृच्छिक नमुना निवड

20) Action research can be understood as _____.

- A) A Longitudinal research
- B) An applied research
- C) A kind of research being carried out to solve a specific problem
- D) All the above

कृती संशोधन म्हणून समजले जाते.

- अ) रेखांश संशोधन
- ब) उपयोजित संशोधन
- क) विशिष्ट समस्येचे निराकरण करण्यासाठी केलेले संशोधन
- ड) वरील सर्व

21) Sociogram technique is used to study _____.

- A) Achievement motivation
- B) Vocational interest
- C) Human relations
- D) Professional competence

सोशिओग्राम तंत्राचा वापर चा अभ्यास करण्यासाठी केला जातो.

- अ) साध्य प्रेरणा
- ब) व्यावसायिक व्याज
- क) मानवी संबंध
- ड) व्यावसायिक क्षमता

22) In the process of conducting research, 'Formulation of Hypothesis' is followed by _____.

- A) Analysis of data
- B) Statement of objectives
- C) Collection of data
- D) Selection of research tools

संशोधन करण्याच्या प्रक्रियेमध्ये 'तथ्य संकलनाच्या मांडणी' नंतर असते.

- अ) माहितीचे विश्लेषण
- ब) उद्दीष्टांचे विधान
- क) माहिती संकलन
- ड) संशोधन साधनांची निवड

23) Sample design involves _____.

- A) Showing the universe of the study B) Showing the sample size
C) Demonstrate sampling methods D) All the above

नमुना डिजाईनमध्ये चा समावेश होतो.

- अ) अभ्यासाचे विश्व दर्शविणे ब) नमुना आकार दर्शविणे
क) नमुन्याच्या पद्धती दर्शविणे ड) वरील सर्व

24) A separate page that lists the texts used directly and indirectly for research work is called _____.

- A) Interview B) Census
C) Observation D) Mailed questionnaire

..... तंत्राच्या सहाय्याने संकलित केलेली माहिती दुय्यम स्त्रोतास समाविष्ट होते.

- अ) मुलाखत ब) जनगणना
क) निरीक्षण ड) प्रश्नावली पाठविणे

25) SPSS is used for _____.

- A) Presentation of facts B) Addition of facts
C) Data analysis D) Solving facts

एस. पी. एस. एस. हे साठी वापरले जाते.

- अ) तथ्याचे सादरीकरण ब) तथ्यात भर घालणे
क) तथ्य विश्लेषण ड) तथ्य सोडविणे

26) In Kalamkari, _____ dyes are used.

- A) Indigo B) Reactive
C) Acid D) Basic

कलमकारीमध्ये रंग वापरतात.

- अ) इंडिगो ब) प्रतिक्रियाशील
क) आम्ल ड) अस्क

27) The process of converting fibres into fabric is _____.

A) Spinning	B) Wearing
C) Knitting	D) Felting

तंतूचे थेट वस्त्रामध्ये रुपांतर करण्याची प्रक्रिया म्हणजे

अ) कताई	ब) विणणे
क) निटींग	ड) फेल्टिंग

28) Dacron is the trade name of which fibre?

A) Spandex	B) Nylon
C) Polyester	D) Acrylic

डेक्रोन हे कोणत्या तंतूचे व्यापारी नाव आहे?

अ) स्पॅन्डेक्स	ब) नायलॉन
क) पॉलिस्टर	ड) अक्रिलिक

29) Block printing first originate in _____.

A) Egypt	B) China
C) Indonesia	D) Asia

ब्लॉक प्रिंटिंगचा प्रथम उगम येथे झाला.

अ) इजिप्त	ब) चीन
क) इंडोनेशिया	ड) आशिया

30) Disposable masks are made by _____.

A) Paper	B) Jute
C) Polypropylene	D) None of these

डिस्पोजेबल मास्क द्वारे बनविले जातात.

अ) कागद	ब) ज्युट
क) पॉलिप्रोपिलीन	ड) वरीलपैकी कोणतेच नाही

31) Which philosopher Bare the idea that education should be based on the principles of Human Development?

- A) Dewey B) Russeau
C) Watson D) Thorndike

शिक्षण हे मानव विकासाच्या तत्वावर आधारित असायला हवे ही कल्पना कोणत्या तत्वज्ञानीने दिली?

- अ) डीवी ब) रुसो
क) वेटसन ड) थोर्नडीके

32) The empty nest is the characteristic of _____.

- A) Young adulthood B) Middle adulthood
C) Adolescence D) Old age

रिकामे घरे ही चे वैशिष्ट्य आहे.

- अ) पूर्व प्रौढावस्था ब) मध्य प्रौढावस्था
क) किशोरावस्था ड) वृद्धावस्था

33) Various stages in career counseling were put up by _____.

- A) Donald super B) Devis
C) Williams D) Binnet

व्यावसायिक समुपदेशनामध्ये अंतर्भूत असलेले विविध टप्पे हे यांनी सांगितले आहे.

- अ) डोनाल्ड सुपर ब) डेव्हिस
क) विल्यम्स ड) बिनने

34) Disability in reading is called _____.

- A) Hemophilia B) Aphasia
C) Dysgraphia D) Dyslexia

वाचनात अक्षमता यास म्हणतात.

- अ) हिमोफिनिया ब) अफासिया
क) डिस्ग्राफिया ड) डिस्लेक्सिया

35) Level of Intelligent Quotient of educable mentally challenged child is _____.

A) 0 - 25	B) 25 - 50
C) 50 - 75	D) 75 - 100

सुशिक्षित मतिमंद मुलाच्या बुद्धीमत्तेचा गुणांक हा आहे.

अ) 0 - 25	ब) 25 - 50
क) 50 - 75	ड) 75 - 100

36) Organisation chart is also known as _____.

A) Flow chart	B) Flip chart
C) Tree chart	D) Striptease chart

संघटन तक्ता ला म्हणूनही ओळखतात.

अ) फ्लो चार्ट	ब) फ्लिप चार्ट
क) ट्री चार्ट	ड) स्ट्रिपटीज चार्ट

37) Colostrum is rich in proteins and _____.

A) Carbohydrates	B) Minerals
C) Antibodies	D) Vitamins

कोलोस्ट्रम मध्ये प्रथिने व भरपूर प्रमाणात असतात.

अ) कर्बोदके	ब) खनिजे
क) प्रतिद्रव्ये	ड) जीवनसत्वे

38) HDL is synthesized and secreted from _____.

A) Kidneys	B) Pancreas
C) Liver	D) Muscles

HDL हे पासून तयार होते व स्रवते.

अ) मूत्रपिंड	ब) स्वादुपिंड
क) यकृत	ड) स्नायू

39) Clear fluid diet should not be continued for more than _____ hours.

- A) 60 to 72 B) 48 to 60
C) 24 to 48 D) 12 to 24

नितळ द्रव आहार तासांपेक्षा जास्त काळ देऊ नये.

- अ) 60 ते 72 ब) 48 ते 60
क) 24 ते 48 ड) 12 ते 24

40) AGMARK was established in _____.

- A) 1937 B) 1949
C) 1950 D) 1990

एगमार्क हा मध्ये स्थापन करण्यात आला.

- अ) 1937 ब) 1949
क) 1950 ड) 1990

41) Most bacteria grow best at pH near _____.

- A) Acidic B) Alkaline
C) Neutral D) None of these

बहुतेक जीवाणू जवळील पी एच वर चांगले वाढतात.

- अ) आम्लीय ब) अल्कलीय
क) उदासीन ड) यापैकी नाही

42) The study of interaction between people and machines is called _____.

- A) Engineering B) Ergonomics
C) Ecology D) Automation

लोक आणि यंत्रामधील परस्पर संवादाच्या अभ्यासाला म्हणतात.

- अ) अभियांत्रिकी ब) अर्गोनॉमिक्स
क) पर्यावरणशास्त्र ड) ऑटोमेशन

43) The highest line in Japanes flower arrangement is called _____.

A) Heaven

B) Human

C) Earth

D) Mountains

जपानी पुष्परचनेत सर्वात उंच रेषेला म्हणतात.

अ) स्वर्ग

ब) मानव

क) पृथ्वी

ड) पर्वत

44) Arranging objects of equal weight at equal distances from one of the structure means _____ balance.

A) Informal

B) Formal

C) Spherical

D) Harmony

केंद्रबिंदू पासून समान अंतरावर समान वजनाच्या वस्तूंची मांडणी करणे म्हणजे संतुलन होय.

अ) असमान

ब) समान

क) गोलाकार

ड) संगती

45) Releasing pent up an energy is _____.

A) Body control

B) Emotional catharsis

C) Mental balance

D) Emotional security

भावनिक ऊर्जा बाहेर पडणे म्हणजे

अ) शरीरावर नियंत्रण

ब) भावनिक कॅथारसिस

क) मानसिक संतुलन

ड) भावनिक सुरक्षा

46) The homogenisation of milk is done

A) to destroy pathogen

B) to disperse fat molecules

C) to enhance nutritive quality

D) to help making cheese

..... साठी दुधाचे एकजिनसीकरण केले जाते.

अ) रोगकारक नष्ट करणे

ब) स्निग्धाचे रेणू पसरवणे

क) पौष्टीक दर्जा वाढविणे

ड) चीज बनवण्यासाठी मदत करणे

47) Puppet show was established in the state of _____.

- A) Orissa B) Gujarat
C) Rajasthan D) Maharashtra

‘कलसुत्री बाहुल्यांचा खेळ’ ही पद्धती राज्यात अस्तित्वात आली.

- अ) ओरीसा ब) गुजरात
क) राजस्थान ड) महाराष्ट्र

48) The height & ironing board should be approximately _____ cm.

- A) 45 - 60 B) 50 - 55
C) 70 - 75 D) 78 - 90

इस्त्री करण्याच्या बोर्डची उंची साधारणपणे सेंमी असावी.

- अ) 45 - 60 ब) 50 - 55
क) 70 - 75 ड) 78 - 90

49) Which chemical is used to inhibit mould growth in bread?

- A) benzoic acid B) nitrates
C) lactic acid D) sorbic acid

ब्रेडमध्ये बुरशीची वाढ रोखण्यासाठी कोणत्या रसायनाचा वापर केला जातो?

- अ) बेंझोइक ॲसिड ब) नायट्रेट
क) लॅक्टिक ॲसिड ड) सॉर्बिक ॲसिड

50) _____ fabric requires more yarn per cloth cover and ravel at the end.

- A) Textile composite B) Knitted
C) Knit-sew D) Tufted correct

..... कापडाला प्रति कपड्याचे कव्हर आणि शेवटी कापसाचे अधिक धागे आवश्यक असतात.

- अ) कापड संमिश्र ब) निटेड
क) विणकाम व शिवलेले ड) गुच्छित दुरुस्त

Rough Work

Rough Work